

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000875

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-04-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Полетаєва Олена Володимирівна

2. Olena V. Polietaieva

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7669-5887

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 22-02-2023

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Дитяча музична школа № 36

Код за ЄДРПОУ: 05459996

Місцезнаходження: Київ, 04209, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 848

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41.11.13, 18.41.09.11

Тема дисертації:

1. Ганна Гаврилець: жанрово-стильові аспекти творчості
2. Hanna Navrylets: genre and stylistic aspects of creativity

Реферат:

1. Дисертацію присвячено дослідженню життєтворчості Ганни Олексіївни Гаврилець — однієї з найяскравіших представниць плеяди українських композиторів сучасності, талановитої мисткині, педагогині, майстерної піаністки й активної громадської діячки. Її музика має великий попит серед виконавців і слухачів, звучить в Україні й за її межами. Композиції мисткині є обов'язковими у програмах численних фестивалів та конкурсів. Однак, незважаючи на вагомий досягнення в усіх сферах діяльності, у яких працювала Ганна Гаврилець, — наукове осмислення її творчості лише розпочинається. У дисертаціях Т. Сухомлінової і Т. Маскович, статтях О. Бенч, О. Беркій, І. Нискогуз, Ю. Пучко-Колесник розглянуто хоріві твори мисткині, а композиції інших жанрів майже не досліджено. Не опубліковано жодної монографічної праці, присвяченої творчій діяльності Г. Гаврилець. Докладно не проаналізовано навіть відомі й часто виконувані опуси, не кажучи вже про твори для дітей та юнацтва, які використовуються в навчальному

процесі закладів мистецької освіти. Актуальність тематики дисертації зумовлена необхідністю науково осмислити ту сферу музичного мистецтва, у якій є вагомі художні досягнення, яка має великий попит у сучасній концертній практиці, використовується в навчально-педагогічній сфері, — але не відображена в наукових дослідженнях. Такою і є діяльність і творчість Ганни Гаврилець. Наукова новизна дисертації полягає в тому, що в ній уперше життєвий і творчий шлях Г. Гаврилець висвітлено із залученням новітніх музикознавчих ідей та основних положень біографістики; складено хронограф життя і творчості; простежено спадкоємні зв'язки у професійній освіті композиторки, укладено її «педагогічний родовід»; здійснено аналіз творчості за жанровим критерієм; охарактеризовано композиторський стиль Г. Гаврилець з урахуванням усіх галузей творчості, у яких вона працювала; до наукового обігу введено і докладно проаналізовано оркестрові твори «До Марії», «Хорал», «Капричіо на честь Святого Миколая», «233 943 Falera», Симфонію-диптих, цикл для скрипки-соло «Екслібриси», п'єсу для тенора-саксофона з оркестром (фортепіано) «Осіньна музика», камерну кантату «Погляд в дитинство» на вірші М. Вінграновського, цикл «Фортепіанні п'єси для юних піаністів»; виявлено особливості втілення і трактування теми дитинства у творчості української композиторки. Набули подальшого розвитку теорія універсалізму творчої особистості в українській музичній культурі О. Коменди; теорія відправного пункту в реалізації креативної енергії митця-музиканта М. Черкашиної-Губаренко; дослідження хорової творчості Г. Гаврилець; класифікація дитячої музики (музики для дітей); питання втілення теми дитинства у творчості українських композиторів. Суттєво доповнено список творів Г. Гаврилець та укладено історію їх виконання. Робота має вступ, чотири розділи, висновки. У першому розділі здійснено огляд літератури з теми роботи, визначено методологічну базу для аналітичної складової роботи. Другий розділ присвячено життєвому і творчому шляху Г. Гаврилець. Підґрунтя, на якому формувалася універсальна творча особистість мисткині, закладено ще на початковому етапі її життєвого шляху. Багаті фольклорні й академічні традиції Галичини, де зростала композиторка, народні звичаї та обряди, закорінене в національні джерела родинне середовище, фундаментальна освіта мисткині стали міцною основою для її професійного становлення як композиторки. У зрілий період це відбилося в багатожанровій творчості Г. Гаврилець із притаманними їй близькістю до народнопісенних витоків і глибиною втілення духовних тем, у майстерності в оперуванні здобутками музичного мистецтва в індивідуально-авторській інтерпретації. Талант, наполеглива праця, мрії та амбіції, підтримка і сприяння батьків, високий професіоналізм наставників на початковому етапі освіти забезпечили стрімкий розвиток молодої мисткині в піаністичній сфері. Г. Гаврилець досягла майстерності, яка давала їй змогу успішно концертувати як сольо, так і в складі дуетів, виконуючи свої твори і музику сучасних композиторів. Родинне оточення, сімейні цінності й соціополітичні умови життя спонукали мисткиню обстоювати свої переконання, брати активну участь у культурно-мистецькому житті й просвітницькій політиці держави. Г. Гаврилець здійснювала активну громадську діяльність, щоб впливати на розвиток культури і цим змінювати ставлення до неї, розвивати творчі організації та об'єднання, відроджувати мистецьку спадщину й підтримувати українських композиторів, виконувати й популяризувати українську музику. Г. Гаврилець перейняла багатовіковий досвід своїх учителів і продовжила розвивати їхні педагогічні здобутки й напрацювання у своїй діяльності. Свідченням цього є, зокрема, клас її випускників-композиторів, більшість із яких уже здобули визнання й посіли чільне місце в культурі України.

2. The dissertation is dedicated to the study of the creativity of Hanna Oleksiivna Havrylets — one of the brightest representatives of the variety of modern Ukrainian composers, a talented artist, teacher, master pianist and active public figure. Her music is in great demand among performers and listeners, it can be heard in Ukraine and abroad. Composer's works are mandatory in the programs of numerous festivals and competitions. However, despite significant achievements in all fields of Hanna Havrylets's work, the scientific understanding of her work is just beginning. The dissertations of T. Sukhomlinova and T. Maskovych, articles of O. Bench, O. Berkii, I. Nyskoguz, Y. Puchko-Kolesnyk examine the choral works of artist, while the compositions of other genres are barely studied at all. Not a single monographic work dedicated to the creative activity of H. Havrylets has been published. Even well-known and frequently performed opuses have not been analyzed in detail, not to mention works written for children and youth, which are studied in the curriculum of art educational institutions of various accreditation

levels. The relevance of the subject of this dissertation is determined by the need to scientifically understand the field of musical art, in which significant artistic achievements are notable. This field is in great demand in modern performance and concert practice as well as in the educational and pedagogical sphere – but is not studied in scientific researches. Such is the activity and creativity of Hanna Havrylets. The scientific novelty of the dissertation lies in highlighting the life and creative path of H. Havrylets for the very first time with the usage of the latest musicological ideas and the main provisions of biographical studies; a chronograph of life and creativity was compiled; hereditary ties in the professional education of the composer were traced, her “pedagogical pedigree” was concluded; an analysis of creativity was carried out according to the genre criterion; the compositional style of H. Havrylets is characterized, taking into account all the branches of creativity in which she worked; the orchestral works “To Mary”, “Choral”, “Capriccio in honor of St. Nicholas”, “233 943 Falera”, a Symphony-diptych, a cycle for solo violin “Ex Libris”, a piece for tenor-saxophone with orchestra (piano) “Autumn music”, chamber cantata “Looking into childhood” based on poems by M. Vinogradovskiy, cycle “Piano pieces for young pianists” were introduced into scientific circulation and analyzed in detail; the peculiarities of the embodiment and interpretation of the theme of childhood in the work of the Ukrainian composer were revealed. These topics gained further development: The theory of the Universal Creative Personality in Ukrainian musical culture by O. Komenda; the theory of the starting point in the realization of the creative energy of the artist-musician by M. Cherkashyna-Gubarenko; study of choral work by H. Havrylets; classification of children’s music (music for children); the issue of the implementation of the theme of childhood in the works of Ukrainian composers. The list of works by H. Havrylets and the history of their performance have been substantially supplemented. The work consists of introduction, four chapters and conclusions. In the first chapter, a review of the literature on the topic of the work was carried out, the methodological basis for the analytical component of the work was determined. The second chapter is dedicated to the life and creative path of H. Havrylets. The basis for shaping the versatile creative personality of the artist was laid at the initial stage of her life path. The rich folklore and academic traditions of Galicia, where the composer grew up, folk customs and rites, family environment and fundamental education of the artist became a solid foundation for her professional development as a composer. Later in her life, this was reflected in the multi-genre work of H. Havrylets with its inherent closeness to the roots of folk songs and the depth of the embodiment of spiritual themes, in the mastery of handling the achievements of musical art in an individual and authorial interpretation. Talent, hard work, dreams and ambitions, support and assistance of parents, high professionalism of mentors at the initial stage of education ensured the rapid development of the young artist in the pianistic field. H. Havrylets achieved mastery that enabled her to perform successfully both solo and in duets, performing her works and music by modern composers.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Прокопова О. В. [Полетаєва О. В.]. Тема дитинства у творчості Ганни Гаврилець (на прикладі камерної кантати «Погляд в дитинство») // Молодий вчений : наук. журн. : спецвипуск. 2018. № 2.2 (54. 2). Лютий. С. 55–61
- Прокопова О. В. [Полетаєва О. В.]. Засоби сонористики у циклі Ганни Гаврилець «Фортепіанні п'єси для юних піаністів» // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : наук.

журн. Київ, 2019. № 1 (42). С. 89–102.

- Полетаєва О. В. [Прокопова О. В.]. Симфонія-диптих Ганни Гаврилець: бінарна опозиція як основа концепції // Актуальні питання гуманітарних наук : зб. наук. пр. молодих вчених / Дрогобицький держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. Дрогобич, 2021. Вип. 40. Т. 3. С. 22–29.
- Полетаєва О. В. [Прокопова О. В.]. «Капричіо на честь Святого Миколая» Ганни Гаврилець: утілення європейського жанру в українській музиці // Музичне мистецтво і культура. Науковий вісник ОДМА імені А. В. Нежданової. Одеса, 2021. Вип. 33. Т. 1. С. 81–97.
- Polietaieva O. V. [Прокопова О. В.]. «233 943 Falera» by Hanna Havrylets: the specificity of the symphonic poem genre // The European Journal of Arts, Premier Publishing s.r.o. Vienna. № 3, 2021. P. 64–71.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гнатюк Лариса Анастасіївна

2. Larysa A. Gnatyuk

Кваліфікація: к.мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0525-2306

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернявська Маріанна Станіславівна

2. Marianna Chernyavska

Кваліфікація: к.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8379-5536

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ракочі Вадим Олександрович

2. Vadym Rakochi

Кваліфікація: д. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4025-2213

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти Київської обласної ради "Академія мистецтв імені Павла Чубинського"

Код за ЄДРПОУ: 02214938

Місцезнаходження: вул. Івана Мазепи, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна державна адміністрація

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гусарчук Тетяна Володимирівна

2. Tetiana V. Husarchuk

Кваліфікація: д. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8067-4010

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Ірина Віталіївна

2. Iryna V. Klymenko

Кваліфікація: д. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2462-6599

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Іванніков Тимур Павлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Іванніков Тимур Павлович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Волосатих Ольга Юріївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна